

te fejl eller forsømmelser. Der henvises til udvalgets beretning af 4. september 1981 (Folketingestidende 1980-81, tillæg B sp. 1793), hvortil rigsrevisors beretning med statsrevisorernes bemærkninger er optrykt som bilag.

I overensstemmelse med det i lovens § 1 fastsatte kommissorium indeholder kommissionsdomstolens beretning af 23. april 1985 en gennemgang af de ledelsesmæssige forhold og de bevillingsmæssige forhold (driftsiden) i post- og telegrafvæsenet fra begyndelsen af 1970'erne til lovens ikrafttræden i 1982 samt en gennemgang af forholdene omkring post- og telegrafvæsenets anlægsside med henblik på centralpostbygningens udvidelse. I forbindelse med denne gennemgang er anført de kritikpunkter, kommissionsdomstolen har fundet anledning til. Et afsluttende afsnit indeholder endvidere kommissionsdomstolens vurdering af, om der foreligger fejl eller forsømmelser, som kan give anledning til, at et retligt ansvar søges gennemført.

2. Kritikpunkter

I beretningen er beskrevet de forhold, kommissionsdomstolen har undersøgt og bedømt. De forhold, som kommissionsdomstolen fremhæver som de væsentligste kritikpunkter, er følgende:

a) Arbejdet med at gennemføre *den nye struktur*, som var forudsat i loven fra 1976 om styrelse af post- og telegrafvæsenet, blev givet for høj prioritet fremfor løsningen af andre opgaver, bl.a. den under b) nævnte.

b) Post- og telegrafvæsenet prioriterede ikke tilvejebringelsen af de nødvendige *økonomiske styresystemer* tilstrækkeligt højt. Den sene iværksættelse af disse styresystemer var en væsentlig del af forklaringen på de økonomiske og produktionsmæssige problemer, som kunne konstateres især i 1979-80.

c) På trods af, at det nye arbejdstidsberegningssystem i brevomdelingstjenesten i byerne (PO 75) ved dets iværksættelse i 1976-77 blev præsenteret som neutralt i ressourcemæssig henseende, gav systemet anledning til betydelige merudgifter. Dette medførte bl.a., at de besparelser, der ifølge post- og telegrafvæsenet skulle blive følgen af det samtidig iværksatte bortfald af 2. ombæring, blev elimineret. Efter kommissionsdomstolens opfattelse er de økonomiske og administrative

konsekvenser af PO 75 en væsentlig årsag til, at post- og telegrafvæsenet ikke kunne overholde sine bevillinger, og at merforbruget voksede ganske betydeligt fra 1977 og fremefter. Det kritiseres endvidere, at disse konsekvenser blev holdt skjult for ministeren for offentlige arbejder og for de bevilgende myndigheder.

d) *Overflytningen af pakkeposten og brevposten til den nye postterminal* gav anledning til omfattende indkørvanskeligheder, der medførte et betydeligt merforbrug af ressourcer på henholdsvis 66 og 100 mill. kr. i finansårene 1979 og 1980. Kommissionsdomstolen anfører, at dette ud over rent tekniske vanskeligheder i det væsentligste kan henføres til en forringet arbejdsindsats (lav produktivitet), et svagt og ineffektivt ledelsessystem samt manglende og svigtende informations- og rapporteringssystemer. Også her er fremdraget eksempler på en ikke fyldestgørende orientering af ministeren for offentlige arbejder.

e) Der manglede planlægning og styring af *byggeriet af den nye postterminal*, og de bevilgende myndigheder fik gennem hele byggerperioden kun summariske oplysninger om udviklingen i byggeriet. Det anføres, ligesom i rigsrevisionens beretning nr. 4/1979 om centralpostbygningens udvidelse, jfr. statsrevisorernes bemærkninger hertil af 20. maj 1980, at de meget væsentlige kvalitative og kvantitative ændringer ikke burde være iværksat, uden at finansudvalget og dermed folketinget havde fået reel og konkret orientering herom.

f) Det ovenfor omtalte arbejdstidsberegningssystem PO 75 blev iværksat uden godkendelse af finansministeriet i strid med tjenestemandslovens § 45, ligesom der både i 1976 og i 1980 blev indgået *lokalaftaler* i omkarteringspostkontoret og postterminalen, der ligeledes *burde have været forelagt for finansministeriet* til godkendelse, inden de blev indgået. Begge forhold anses af kommissionsdomstolen som brud på forvaltningsretlige regler.

g) På baggrund af post- og telegrafvæsenets *merforbrug af driftsudgifter i forhold til bevilningen på finansloven* siden begyndelsen af 1970'erne og efter en detaljeret gennemgang af post- og telegrafvæsenets budget- og regnskabsforhold i finansårene fra 1973-74 til